

mgr Jolanta Konieczny

Title: Education of children with school failures with the use of neurocognitive sciences

Summary

In the dissertation, I discuss the issues of conducting classes with students experiencing educational failures, I use my knowledge of neurocognitive science and create a proposal for extracurricular activities. The goal is to discover the students' abilities, develop their interests, shape their will, motivation, enthusiasm and fantasies of children in such a way that knowledge and learning become a pleasant element of their lives, a real goal that they will be able to believe in. The education of children experiencing school failures at the first stage of education requires special commitment on the part of the creators of the learning process. It is the teacher who equips them with skills that can help build a workshop for self-discovery. The use of the experience of researchers dealing with the functioning of human brain and the implementation of this knowledge in classes with students experiencing school failures at the first stage of education allows for a better understanding of students' behavior and the possibility of long-term remembering.

This dissertation consists of six chapters, in the first of which I discuss the school; historical and the current picture of school's functioning. The foundation of creating the current education system were presented. In the second chapter, I present the phenomenon of school failures of students at the first stage of education. I analyzed the definitions of this phenomenon presented by Polish educators, described its causes and discussed the diagnosis, intervention at school and the effects of this phenomenon. The third chapter describes the role of neurocognitive science in education, as well as the foundations of introducing methods based on knowledge derived from research on the human brain. The areas that can be introduced to work with students experiencing school failures at the first stage of education have been discussed and presented. The fourth chapter describes the methodological assumptions of the conducted research, which were embedded in the stream of qualitative research. I adopted critical realism as my philosophy of conducting these assumptions. It makes it possible to integrate processes aiming at changing reality via discovering and understanding. On the basis of the adopted philosophy, I chose the method of research in action as a research strategy. The following chapters - the fifth and sixth - present two cycles of conducted research. In the fifth chapter, I included the initial evaluation, diagnosis of teaching and remedial classes conducted, the plan of the activities carried out, as well as their analysis and interpretation.

Chapter six begins with the presentation of the plan for conducting further research, which I created based on the knowledge in the field of neurocognitive science, as well as the reflection after the completion of the first cycle of research. The further sections of this chapter are also the presentation, analysis and interpretation of actions after the change, as well as the evaluation of completed studies. The last section describes my role as a reflective practitioner, the difficulties I have encountered, as well as suggestions for teachers conducting classes with students suffering from school failure in the first stage of education. The work was completed with a summary of all research activities, as well as an indication of fields for further exploration. In the appendix, however, I have included the detailed description of the tasks that can be introduced to work with students suffering from school failures.

Key words: education, neurocognitive science, school failures, early childhood education

Tytuł rozprawy: Edukacja dzieci z niepowodzeniami szkolnymi z wykorzystaniem neurokognitywistyki

Streszczenie

W rozprawie podejmuję problematykę prowadzenia zajęć z uczniami dotkniętymi niepowodzeniami szkolnymi, wykorzystuję wiedzę z zakresu neurokognitywistyki i tworzę propozycję zajęć pozalekcyjnych. Ich celem jest odkrycie zdolności uczniów, rozbudzenie zainteresowań, kształcenie woli, motywacji, entuzjazmu, fantazji dzieci w taki sposób, aby wiedza, nauka stały się przyjemnym elementem ich życia, realnym celem, w którego realizację będą w stanie uwierzyć. Edukacja dzieci z niepowodzeniami szkolnymi na I etapie edukacyjnym wymaga szczególnego zaangażowania ze strony twórców procesu uczenia się. To nauczyciel wyposaża ich w umiejętności, które mogą pomóc w zbudowaniu warsztatu samodzielnego poznania. Wykorzystanie doświadczeń badaczy zajmujących się funkcjonowaniem ludzkiego mózgu i implementacja tej wiedzy do zajęć z uczniami dotkniętymi niepowodzeniami szkolnymi na I etapie edukacyjnym pozwala na lepsze zrozumienie zachowań uczniów oraz możliwości trwałego zapamiętania.

Niniejsza rozprawa składa się z sześciu rozdziałów, w pierwszym z nich omawiam szkołę historyczny oraz obecny obraz funkcjonowania szkoły. Przedstawione zostały podstawy stworzenia obecnego systemu oświaty. W drugim rozdziale przedstawiam zjawisko niepowodzeń szkolnych uczniów na I etapie edukacyjnym. Dokonałam analizy definicji tego zjawiska prezentowanych przez polskich pedagogów, opisałam jego przyczyny, a także została

omówiona diagnoza, interwencja prowadzona w szkole a także skutki tego zjawiska. W rozdziale trzecim opisana została rola neurokognitywistyki w edukacji, a także podstawy wprowadzenia metod tworzonych w oparciu o wiedzę płynącą z badań nad ludzkim mózgiem. Omówione i przedstawione zostały obszary jakie można wprowadzić do pracy z uczniami dotkniętymi niepowodzeniami szkolnymi na I etapie edukacyjnym. Rozdział czwarty opisuje założenia metodologiczne przeprowadzonych badań, które osadzone zostały w nurcie badań jakościowych. Przyjęłam realizm krytyczny jako filozofię ich prowadzenia. Daje ona możliwość integracji procesów dążących do zmiany rzeczywistości przez odkrywanie i rozumienie. Na gruncie przyjętej filozofii obrałam metodę badań w działaniu jako strategię badawczą. Kolejne rozdziały – piąty i szósty przedstawiają dwa cykle przeprowadzonych badań. W rozdziale piątym zawarłam ewaluację wstępną, diagnozę prowadzonych zajęć dydaktyczno-wyrównawczych, plan prowadzonych działań oraz ich analizę i interpretację. Rozdział szósty rozpoczyna się od prezentacji planu prowadzenia dalszych badań, który stworzyłam w oparciu o wiedzę z zakresu neurokognitywistyki, a także refleksję po zakończonym I cyklu badań. Kolejnymi elementami tego rozdziału jest również prezentacja, analiza i interpretacja działań po zmianie, a także ewaluacja zakończonych badań. Ostatni podrozdział opisuje moją rolę jako refleksyjnego praktyka, trudności z jakimi się spotkałam, a także propozycje dla nauczycieli prowadzących zajęcia z uczniami dotkniętymi niepowodzeniami szkolnymi na I etapie edukacyjnym. Praca została zakończona podsumowaniem całej działalności badawczej, a także wskazaniem pól do dalszej eksploracji. W aneksie natomiast zamieściłam dokładny opis zadań jakie można wprowadzić do pracy z uczniami dotkniętymi niepowodzeniami szkolnymi.

Słowa kluczowe: edukacja, neurokognitywistyka, niepowodzenia szkolne, edukacja wczesnoszkolna